

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:1199

av Tina Ghasemi m.fl. (M)

Löneskatten för äldre

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inte höja den särskilda löneskatten för äldre och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Statistiken talar sitt tydliga språk: lägre kostnader för att anställa och behålla äldre arbetskraft gav fler seniorer arbete. Marknadsekonomins logik är lika tydlig: att göra det dyrare för arbetsgivare ökar inte efterfrågan på äldre arbetskraft, tvärtom.

Regeringen avser nu att införa en särskild löneskatt för personer över 65 år, trots att regeringen konstaterat att det behövs fler som arbetar högre upp i åldrarna. Att höja löneskatten skickar därför en tydlig signal till äldre: ni behövs inte på arbetsmarknaden. Det skickar också en signal om att fler jobb inte är regeringens prioritet, trots att man lovade det innan valdagen 2014.

Den förra alliansregeringen avskaffade den särskilda löneskatten för äldre, parallellt med ett förhöjt jobbskatteavdrag för personer över 65 år, och bakgrunden till det var att den dåvarande regeringen ville skapa ekonomiska incitament för både arbetsgivare och arbetstagare att vilja och kunna jobba längre.

Skattebetalarnas förening har gjort beräkningar som visar att den positiva effekten på arbetsmarknaden för antalet sysselsatta i åldersgruppen 65–74 år till övervägande del kan förklaras av avskaffandet av den särskilda löneskatten och införandet av dubbla jobbskatteavdrag år 2007. Ny statistik från Eurostat visar att Sverige har EU:s snabbast

växande sysselsättningsgrad bland personer i åldersgruppen 65–74 år. Sedan år 2006 har sysselsättningsgraden ökat med över 6 procentenheter, vilket är den största ökningen bland EU:s länder.

Sett i ett längre tidsperspektiv, sedan 1995, är det tydligt att skattelättnader för dem över 65 år (avskaffad särskild löneskatt och gynnsamma jobbskatteavdrag) har haft en större positiv effekt på sysselsättningsgraden bland seniorer än till exempel det nya pensionssystemet och rätten att få jobba till 67-årsdagen som båda infördes i början av 2000-talet.

Antalet sysselsatta i åldersgruppen har ökat med nära 100 000 personer sedan 2006, från 78 000 till 177 000 personer 2014. Ett bättre mått är sysselsättningsgraden, som uppvisar en ökning med hela 6,4 procentenheter. En ökning från 10,1 procent 2006 till 16,5 procent 2014.

Regeringen aviserade i förra höstens nedröstade budget att den delvis ville återinföra den så kallade särskilda löneskatten för personer över 65 år med 5,6 procent. I höstbudgeten som regeringen presenterade i september 2015 finns återigen förslaget om särskild löneskatt med, men nu är den höjd till 6,15 procent. Det innebär en skattehöjning på äldres arbetsinsats och slår både direkt mot egenföretagare och indirekt mot de anställda då arbetskraftskostnaden ökar genom höjd skatt för deras arbetsgivare.

Skattehöjningen motsvarar i genomsnitt 10 300 kronor per sysselsatt över 65 år. Men variationerna blir stora bland de sysselsatta beroende på deras inkomst och arbetstid.

Resultaten av alliansregeringens förändringar visar tydligt att reformerna lett till en ökad sannolikhet att äldre arbetar längre men också förbättrade incitament för arbetsgivare att behålla eller nyanställa äldre. Allt fler seniorer arbetar – en positiv trend som riskerar att brytas med regeringens förslag.

Nära 180 000 personer över 65 år påverkas direkt eller indirekt. Cirka 176 700 personer i åldersgruppen 65–74 år var sysselsatta på arbetsmarknaden under 2014 enligt SCB. Det innebär att 16,5 procent av befolkningen i denna åldersgrupp finns kvar i arbetskraften. Av dessa är ungefär 71 900, 41 procent, egenföretagare.

Ett återinförande av den särskilda löneskatten för dem över 65 år höjer skatten för arbetsgivare som har äldre anställda. Förslaget slår dessutom mot de som är

egenföretagare och som får en direkt skattehöjning. Det gäller även företagare som driver aktiebolag och som i statistiken räknas som anställda.

De senaste åren har bemanningsföretagen som erbjuder äldre arbetskraft vuxit mycket. Inte minst på grund av Alliansens sänkning av arbetsgivaravgiften för äldre, som gjort affärsmodellen extra lönsam: för anställda födda 1938–1948 är avgiften 10,21 procent, i stället för de 31,42 procent som betalas för arbetskraft som ännu inte gått i pension. Nedsättningen har inneburit att många av dessa pensionärsuthyrare kunnat hålla lägre priser än andra bemanningsföretag inom till exempel barnpassning, städning, hushållsarbete och hantverkstjänster.

Färre sysselsatta seniorer är negativt för svensk ekonomi och riskerar även att leda till lägre pensionsnivåer. Mot denna bakgrund bör regeringen inte höja den särskilda löneskatten för äldre.

Tina Ghasemi (M)

Lars-Arne Staxäng (M)

Lotta Finstorp (M)